

Figues, figueres i canyissos

JORNADES SOBRE EL MÓN DE LES FIGUES
Del 14 al 17 de setembre de 2011

Fundació Pilar i Joan Miró

Figues, figueres i canyissos

C. De Saridakis, 29 07015 Palma Tel 971 701 420 Bus 3 i 46

<http://miro.palma.cat>

LA FIGUERA: UNA LLARGA HISTÒRIA

La figuera juntament amb la vinya i l'olivera, constitueixen els cultius més importants de les primeres civilitzacions mediterrànies. Ha estat trobada en pintures egípcies, esmentada a l'Odissea d'Homer, i immortalitzada a la Bíblia.

Els romans li professaren un afecte especial, no només per la llegenda de la figuera ruminal. Principalment Cató, Plini, Columel·la i Pal·ladi ens han deixat constància de la seva importància en l'agricultura romana.

Els àrabs consideraven les figues superiors a qualsevol fruit. Els andalusins denominaven popularment la figuera “al-šayâr”, és a dir, *l'arbre* per excel·lència, el que posa de manifest la important expansió que en el seu temps degué assolir el cultiu.

Modernament, la figuera ha esdevingut un clàssic dels secans mediterranis, especialment a les Illes Balears on ha destacat per la seva rusticitat i adaptació al medi amb unes produccions i una facilitat de cultiu difícils de superar per qualsevol altra espècie mediterrània. A les Illes Balears hi ha més de 250 varietats.

LA HIGUERA: UNA LARGA HISTORIA

La higuera, junto con la viña y el olivo, constituyen los cultivos más importantes de las primeras civilizaciones mediterráneas. Se ha encontrado en pinturas egipcias, nombrada en la Odisea de Homero e inmortalizada en la Biblia.

Los romanos le profesaron un afecto especial, no sólo por la leyenda de la higuera Ruminal. Principalmente Catón, Plinio, Columela y Paladio nos han dejado constancia de su importancia en la agricultura romana.

Los árabes consideraban los higos superiores a cualquier fruto. Los andalusíes denominaban popularmente a la higuera “al-sayâr”, es decir, el árbol por excelencia, lo que pone de manifiesto la importante expansión que en su tiempo debió alcanzar el cultivo.

En la edad moderna, la higuera se ha convertido en un clásico de los secanos mediterráneos, especialmente en las Illes Balears, donde ha destacado por su rusticidad y adaptación al medio con unas producciones y una facilidad de cultivo difíciles de superar por cualquier otra especie mediterránea. En las Islas Baleares Balears existen más de doscientas cincuenta variedades.

THE FIG TREE: A LONG HISTORY

Together with vines and olives, figs were one of the most important crops for the Mediterranean's earliest civilizations. Fig trees have been identified in Egyptian paintings, named in Homer's Odyssey and immortalized in the Bible.

The Romans were especially fond of them, and not just because of the legend of the Ruminal fig tree. Cato, Pliny, Columella and Palladius, among others, testified to their importance in Roman agriculture.

The Arabs considered figs to be superior to any other fruit. In Al-Andalus, figs were popularly known as “al-šayâr” (that is, the tree par excellence), reflecting the huge expansion that this crop must have undergone during the period.

In modern times, fig trees have become a classic feature of dry Mediterranean areas, particularly in the Balearics, where they stand out for their rural appeal and ability to adapt to the environment, producing harvests that other Mediterranean trees would be hard put to match as well as being very easy to grow. In the Balearics there are over 250 different varieties.

DER FEIGENBAUM: EINE LANGE GESCHICHTE

Gemeinsam mit den Weinreben und dem Olivenbaum ist der Feigenbaum die wichtigste Kulturpflanze der ersten mediterranen Zivilisationen. Er ist in ägyptischen Gemälden abgebildet, wurde in Homers Odyssee erwähnt und in der Bibel verewigt.

Ihm galt die besondere Vorliebe der Römer, nicht nur wegen der Legende des Ficus Ruminalis. Vor allem Cato, Plinius, Columella und Palladius haben die Bedeutung des Feigenbaums für die römische Landwirtschaft dokumentiert.

Bei den Arabern galten die Feigen als allen anderen Früchten überlegen. Die volkstümliche Bezeichnung der Andalusier für den Feigenbaum war “al-sayâr”, das heißt, der Baum par excellence, was die beträchtliche Verbreitung belegt, die der Anbau damals erlangt haben musste.

In der modernen Zeit ist der Feigenbaum zu einem Klassiker des mediterranen Trockenanbaus geworden, vor allem auf den Balearen, wo er durch seine Robustheit und die Anpassung an die Umwelt hervorsticht, mit einer Produktion und einer unproblematischen Pflege, die nur schwer von irgendeiner anderen mediterranen Art übertroffen wird. Auf den Balearen gibt es über zweihundertfünfzig Sorten.

JORNADES SOBRE EL MÓN DE LES FIGUES

Exposició, tallers, conferències i degustacions

● **14 - 17 Setembre** | Septiembre | September | September

Mostra d'eines i objectes relacionats amb el món de les figues a Son Boter

Muestra de herramientas y objetos relacionados con el mundo de los higos en Son Boter

Exhibition of tools and objects associated with the world of figs, held at Son Boter

Ausstellung von Werkzeug und Objekten aus der Welt der Feigen in Son Boter

● **Dimecres** | Miércoles | Wednesday | Mittwoch **14**

19'30 h. Visita a l'exposició | Visita a la exposición | Visit to the exhibition | Besuch der Ausstellung

20 h. Conferència de Joan Rallo: “Les figueres en el quilòmetre zero de l'origen de la cultura”. Auditori

Conferencia de Joan Rallo: “Las higueras en el kilómetro cero de la cultura”. Auditorio

Conference by Joan Rallo: “Fig Trees at the Very Beginning of Civilization”. Auditorium

Vortrag von Joan Rallo: „Die Feigenbäume an der Startlinie der Kultur“. Auditorium

● **Divendres** | Viernes | Friday | Freitag **16**

16'30 h - 19 h. Visita a la finca Son Mut Nou, Llucmajor.

Visita a la finca Son Mut Nou, Llucmajor

Visit to Son Mut Nou rural estate in Llucmajor

Besuch der Finca Son Mut Nou, Llucmajor

Xerrades de | Charlas de | Talks by | Gespräche über: **Felip Munar**: “Costumari popular al voltant de les figues i les figueres” | “Costumbres populares sobre los higos y las higueras” | “Popular Customs Associated with Figs and Fig Trees” | „Volkstümliche Bräuche rund um Feigen und Feigenbäume“, **Montserrat Pons**: “Les figues a Mallorca: cultiu i varietats”, “Los higos en Mallorca: cultivo y variedades” | “Figs in Mallorca: Their Cultivation & Varieties” | „Die Feigen auf Mallorca: Anbau und Sorten“.

Degustació | Degustación | Tasting session | Verkostung

Cal inscripció prèvia: 971 70 14 20. Hi haurà servei d'autocar gratuït. 16 h a la Fundació
Es necesaria la inscripción previa: 971 70 14 20. Hay servicio de autocar gratuito. 16 h. en la Fundación
Prior registration required. Tel. 971 70 14 20. The visit includes a free coach service. 4 pm. at the Foundation
Vorherige Anmeldung erforderlich: 971 70 14 20. Kostenloser Buszubringer. 16 h. in der Stiftung

● **Dissabte** | Sábado | Saturday | Samstag **17**

10'30 h - 13'30 h. Tallers per a famílies i públic en general “Feim canyissos”, “Com podem fer una bona olla de figues seques i tastar-la”

Taller para familias y público en general. “Realizamos cañizos”, “Cómo podemos hacer una buena olla de higos secos y degustarla”

Workshops for families and the general public. “Let's Make Cane Mats”. “Making a Good Dish of Dried Figs and Tasting It”

Workshop für Familien und die allgemeine Öffentlichkeit. „Wir stellen Rohrgeflechte her“ „Wir bereiten einen Topf mit trockenen Feigen zu und verkosten“

Esplanada de Son Boter. Cal inscripció prèvia: 971 70 14 20.
Explanada de Son Boter. Es necesaria la inscripción previa: 971 70 14 20.
Son Boter forecourt. Prior registration required. Tel. 971 70 14 20.
Vorplatz von Son Boter. Vorherige Anmeldung erforderlich: 971 70 14 20.

Foto: Rif Spahni